

Видання, яке заслуговує на особливу увагу

Подія, яку з нетерпінням очікували представники вітчизняних правоохоронних органів, відбулася. Нарешті зусиллями відомого колективу кафедри криміналістики Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого підготовлена і опублікована «Настільна книга слідчого» — перше з часів незалежності нашої держави спеціалізоване довідкове науково-практичне видання для слідчих і дізнавачів¹.

Актуальність і своєчасність виходу у світ зазначеного науково-практичного посібника не викликає сумніву. Сучасний стан розвитку криміналістичної науки, розроблення нових методик розслідування окремих видів злочинів, розширення сфери застосування спеціальних галузей знань у практику протидії злочинності потребують узагальнення та систематизації напрацьованого матеріалу і доведення його до головних користувачів — слідчих, дізнавачів, експертів тощо. З цим завданням, як видається, вельми успішно впорався авторський колектив. Праця відзначається високим теоретичним рівнем. У ній викладено оригінальні підходи до висвітлення окремих проблем, більшість з яких є особистими розробками самих авторів. Теоретичні положення видання спираються на результати узагальнення судової, слідчої та експертної практики. Зміст посібника зорієнтований на надання відповідної допомоги представникам правоохоронних органів, що ведуть боротьбу зі злочинністю.

Матеріал у науково-практичному посібнику викладено достатньо стисло, дохідливо, з чітко визначеною практичною спрямованістю, що істотно відрізняє його зміст від змісту підручників з криміналістики останніх років. Є необхідні фотознімки, схеми, додатки. Деякі теоретичні висновки ілюструються прикладами слідчої практики.

Позитивним аспектом роботи є і те, що вона побудована відповідно до специфіки і потреб діяльності слідчих, тобто зорієнтована на задоволення їх потреб у передових розробках криміналістики, юридичної психології, судової експертизи. Такий підхід заслуговує на підтримку. При цьому головне місце у посібнику посідають

¹ Настільна книга слідчого: Науково-практичне видання для слідчих і дізнавачів / Панов Н. І., Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. та ін. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003.

методики розслідування окремих видів злочинів як традиційних, так і нових, тих, що з'явилися із введенням у дію Кримінального кодексу України 2001 р. Самі методики представлені як на видовому, так і на підвидовому рівні в певному уніфікованому вигляді: криміналістична характеристика, типові версії, слідчі ситуації, системи слідчих дій, що надало можливість спростити процедуру пошуку необхідного матеріалу і стандартизувати механізм його сприйняття. Зокрема заслуговують на увагу такі окремі криміналістичні методики, як розслідування вбивств на замовлення, розслідування вбивств, пов'язаних з інсценуванням, розслідування вбивств при відсутності трупа, розслідування вбивств, пов'язаних із виявленням частин розчленованого трупа, тощо.

Найбільш яскравим підтвердженням позитивної оцінки розглядуваного науково-практичного посібника є та популярність, яку він набув у практичних працівників з часу свого опублікування. Дійсно, це видання на сьогодні без перебільшення користується найбільшим попитом як у досвідчених слідчих, так і у початківців. Кожний з них вважає за потрібне звірити свої знання з тими положеннями, що викладені на сторінках цієї роботи, скористатися висловленими в ній рекомендаціями. Це зайвий раз переконливо свідчить про значущість робіт такого рівня. Більш того, практика вже зараз відчуває нагальну потребу в перевиданні цього науково-практичного посібника, розширенні предмета його дослідження, з тим щоб і нові покоління слідчих на його базі мали змогу поповнювати свої знання, вдосконалювати професійні навички.

В. Синчук, прокурор Харківської області,
державний радник юстиції 3-го класу